

Malmö stad
Revisionskontoret

ÅRSRAPPORT 2018

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Revisorskollegiet 2019-04-10

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Malmö granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga revisorerna på revisionskontoret.

I kommunallag (2017:725) 6 kap 6 § anges att nämndernas ansvar för verksamheten är att nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

I kommunallag (2017:725) 12 kap 1 § anges att revisorernas uppgifter är att pröva om verksamheten sköts på ett **ändamålsenligt** och från ekonomisk synpunkt **tillfredsställande** sätt, om räkenskaperna är **rättvisande** och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är **tillräcklig**.

I revisionskontorets årsrapport sammanfattar den kommunala yrkesrevisorn det gångna årets granskning av respektive nämnd vilket ger de förtroendevalda revisorerna underlag för sin prövning utifrån kommunallagen. Fördjupade granskningar som görs under året rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter. Alla publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida <http://malmo.se/stadsrevisionen>.

Innehåll

Sammanfattning	2
Årets granskning	3
Intern kontroll	4
Verksamheten	6
Ekonomi	10
Räkenskaper	12
Bilaga 1 - Övergripande revisionskriterier	13
Bilaga 2 - Fördjupade granskningar	16
Bilaga 3 – Uppföljning tidigare granskningar	18
Bilaga 4 – Nyckeltal	19

Sammanfattning

Intern kontroll

Sammantaget bedöms nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en tillräcklig process för att hantera risker samt ett välstrukturerat internkontrollarbete.

Verksamhet

Sammantaget bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt. Nämnden har följt kommunfullmäktiges beslut i budget 2018, genom att besluta om egna mål där det framgår hur målen förväntas bidra till kommunfullmäktigemålen. Bedömningen grundas på nämndens bedömning av måluppfyllelse samt nämndens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Räkenskaper

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Intern kontroll
- Verksamhet
- Ekonomi
- Räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen. Revisionsarbetet bedrivs enligt god revisionsledning för yrkesrevisorer som den uttrycks i SKYREV:s vägledning och rekommendationer.

Granskningen utgår från en riskanalys och genomförs med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. De övergripande revisionskriterierna redovisas i *bilaga 1*.

I årsrapporten redovisas översiktligt resultatet av årets granskningar av nämnden. De fördjupade granskningar som genomförts under året redovisas närmare i *bilaga 2*.

En uppföljning av i vilken mån nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i *bilaga 3*.

För nämnden relevanta nyckeltal finns redovisade i *bilaga 4*.

Nämndernas arbete med jämställdhetsintegrering beaktas i granskningen.

De förtroendevalda revisorerna i styrgrupp skola träffar gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens presidium och förvaltningsledning i samband med delårsrapport januari-augusti och årsbokslut 2018.

Kommunal yrkesrevisorer har varit Erik Mogård och Per Nilsson vid revisionskontoret i Malmö stad. Per Nilsson har granskat nämndens räkenskaper. Sakkunniga revisorer har prövat sitt oberoende med mera i enlighet med SKYREV:s rekommendation R2 och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Årsrapporten är ett utkast och inte en offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen 2018.

Intern kontroll

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att:

- kontrollen är aktiv och ändamålsenlig, dvs. att den förebygger, upptäcker och åtgärdar
- arbetet med den interna kontrollen är strukturerat samt integrerat i organisation, system och det löpande arbetet.

Granskningen av den interna kontrollen innefattar riskhantering, kontrollmiljö och kontroller.

Malmö stad har ett reglemente för intern kontroll. Enligt reglementet ska nämnderna årligen besluta om en internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Nämndernas arbete med intern kontroll ska följas upp och rapporteras till kommunstyrelsen.

Sammanfattningsvis bedöms nämndens interna kontroll 2018 som tillräcklig. Bedömningen grundas på nedanstående redogörelse.

Riskhantering

En del i nämndens interna kontroll är att identifiera och löpande analysera organisationens risker. Riskhanteringen syftar till att upptäcka, bedöma risker samt förebygga fel. Nämndens riskhantering har granskats och bedömts. Nämndens riskhantering bedöms som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämndens interna kontroll 2018 baseras på en dokumenterad och av nämnden beslutad riskanalys i enlighet med reglementet för intern kontroll.

Kontrollmiljö

Nämnden ska i enlighet med reglementet för intern kontroll ha ett systematiskt arbetssätt och en organisation som säkerställer en god intern kontroll.

Nämndens kontrollmiljö avseende organisation, styrdokument och delegationsordning har granskats översiktligt. Kontrollmiljön bedöms utifrån genomförda granskningsinsatser som tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att nämnden har en uppdaterad delegationsordning och att delegationsbeslut löpande redovisas på nämndens sammanträden. Nämnden bedöms ha en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll.

Kontroller

Nämnden ska i enlighet med reglementet för intern kontroll genomföra kontroller för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, att

information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig samt att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Nämndens systematiska kontroller har granskats översiktligt och främst riktat fokus mot internkontrollarbetet. Utifrån genomförd granskning bedöms nämndens kontroller som tillräcklig.

Granskningen av nämndens kontroller visar att nämnden har beslutat om en intern kontrollplan för 2018 i enlighet med Malmö stads reglemente för intern kontroll. Den interna kontrollplanen beskriver två åtgärder samt sju granskningar som ska genomföras under året. Samtliga åtgärder och risker som enligt riskanalysen ska genomföras finns med i internkontrollplanen.

Av den interna kontrollplanen framgår vidare att återrapportering av åtgärder och granskningar ska ske vid tertial 1, 2 och 3. Uppföljningsrapporter har behandlats på nämndens möten i maj och september 2018. En årsuppföljning för 2018 har behandlats på nämndens möte i februari 2019. I rapporterna framkommer vilka granskningar och åtgärder som genomförts under året samt hur dessa har genomförts.

Verksamheten

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Under denna rubrik görs en bedömning av om nämndens verksamhet bedrivits i enlighet med lagstiftarens, kommunfullmäktiges och nämndens reglering.

Sammantaget bedöms nämnden ha bedrivit verksamheten på ett inte helt ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundas på nämndens bedömning av måluppfyllelse samt nämndens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret.

Styrning

Nämnden har beslutat om elva nämndsmål med koppling till kommunfullmäktigemålen.

Avseende kommunfullmäktigemålen ”Malmöbor ska kunna känna sig stolta över sin unga, globala och moderna stad där frågor om jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering, miljö och delaktighet står högt på dagordningen” (målområde 1), ”I Malmö ska alla kunna utvecklas och stärkas med hjälp av ett meningsfullt fritid- och kulturliv” (målområde 7) och ”Malmö stad ska skapa en hållbar stadsstruktur för en växande befolkning och fortsätta utvecklas som en attraktiv och tillgänglig stad” (målområde 8) har nämnden inte beslutat om några egna mål.

Vad gäller målområde 1 anförs att gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens mål har mycket stor påverkan på kommunfullmäktiges första målområde men att nämndsmål inte kopplas till kommunfullmäktigemålet eftersom nämnden ser skrivningarna inom målet som övergripande och innefattande övriga kommunfullmäktigemål.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden anför gällande målområde 7 att nämnden inte valt att ha specifika nämndsmål inom detta målområde då fokus är på kärnuppdraget.

Avseende målområde 8 anförs att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden genom att arbeta för att alla elever ska nå uppsatta mål inom kärnuppdraget bidrar nämnden till att Malmö skapar och bibehåller en hållbar stadsstruktur.

Uppföljning

Nämndens uppföljningsstruktur för verksamhet och ekonomi har granskats och bedömts.

I enlighet med Malmö stads budget 2018 ska nämnden följa upp verksamheten och analysera vad som åstadkommit. Resultatet ska följas upp i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar och i förhållande till den målsättning som är beslutad av nämnden med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål. Resultatet på nämndsnivå ska kopplas till respektive kommunfullmäktigemål och redovisas till kommunstyrelsen.

Nämnden har följt upp samtliga elva nämndsmålen i årsanalysen 2018.

När nämnden bedömt brister i måluppfyllelse redogör nämnden för pågående och planerade åtgärder.

Nämnden följer upp måluppfyllelsen och utvecklingen av verksamheten i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar.

Nämnden har i årsanalysen 2018 redovisat arbete med de två av kommunfullmäktige till nämnden riktade uppdragen. Vad gäller uppdraget ”Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att exemplifiera hur man arbetar med de globala målen i samverkan med andra nämnder och externa aktörer” har det genomförts en kartläggning av de globala målen i relation till förvaltningens uppdrag utifrån skollag och läroplan. Nämnden har exemplifierat hur man arbetat med fyra av de globala målen. Nämnden har även redovisat att samverkan med andra nämnder och externa aktörer har genomförts under 2018.

Vad gäller uppdraget ”Grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att utveckla stadens elevhälsoarbete och i det sammanhanget HBTQ-certifiera densamma” har nämnden redovisat att det under 2018 har genomförts ett antal olika utvecklingsinsatser för elevhälsan. En del i detta är den HBTQ-certifiering av elevhälsan som påbörjats under 2018.

Nämnden har i årsrapporten 2018 följt upp samtliga elva nämndsmål. Nämnden bedöms för år 2018 delvis uppfylla de av nämnden beslutade målen. Bedömningen grundas på att nämnden själva bedömer att endast ett av elva mål har uppnåtts under året, att nio mål delvis har uppnåtts samt att ett mål inte har uppnåtts.

Nämndsmålet ”Inom ramen för UngMalmö ska samtliga ungdomar (16–19 år) som inte arbetar eller studerar erbjudas insatser som leder till arbete eller studier” har inte uppnåtts under året. Nämnden beslutade om ett liknande mål 2017 men inte heller för 2017 uppnåddes detta mål för UngMalmö.

Inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska det bedrivas ett systematiskt kvalitetsarbete som ska uppfylla de krav som ställs i skollagen. Under

året har en ny avdelning för kvalitet och utveckling skapats som bland annat ska arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är huvudman för den verksamhet som bedrivs och som huvudman ska nämnden systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen uppfylls. Även om det framgår att nämnden är en del av det systematiska kvalitetsarbetet noteras att nämnden ytterligare kan stärka detta arbete på huvudmannanivå. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har uppgivit att den nya avdelningen för kvalitet och utveckling arbetar med att utveckla huvudmannans systematiska kvalitetsarbete.

Styrdokument, lagar samt domar och beslut

Nämndens verksamhet har granskats översiktligt utifrån nämndens reglemente. Utifrån genomförda granskningsinsatser bedöms verksamheten ha bedrivits till största del i enlighet med reglementet för nämnden. Vad gäller verksamheten kommunalt aktivitetsansvar, se nedan.

Nämndens verksamhet utifrån lagar, riktlinjer, föreskrifter, tillsyn, rapporter och nyckeltal har granskats översiktligt.

Svenska för invandrare

Enligt uppgifter från gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen bestod kön till svenska för invandrare (sfi) per den 28 december 2018 av 752 personer. Av dessa hade 192 personer väntat mer än tre månader, vilket strider mot lagkravet om erbjudande av sfi-plats inom tre månader efter det att rätt till utbildning inträtt. Enligt uppgift från gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen sker intag till SFI regelbunden varannan vecka samt kontinuerligt när enstaka platser uppkommer. Under hösten 2018 fanns periodvis ingen kö. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen uppger att det förutses att det inte kommer finnas någon kö framöver.

Kommunala aktivitetsansvaret

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedriver verksamhet enligt 29 kap. 9 § skollagen, kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar. Verksamheten riktar sig till ungdomar som inte genomför utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning. Av nämndens reglemente framgår det inte att nämnden ska bedriva denna verksamhet. Nämnden har under hösten 2018 vänt sig till kommunfullmäktige och föreslagit att reglementet ska ändras så att detta framgår. Kommunfullmäktige har ännu inte fattat beslut om att ändra reglementet.

Under 2018 har en fördjupad granskning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna genomförts. I denna granskning har det kommunala aktivitetsansvaret ingått. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömdes delvis säkerställa att det finns en ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Bedömningen gjordes mot bakgrund av att de brister som i tidigare granskning identifierats rörande det kommunala aktivitetsansvaret kvarstår. Förbättringar behövs kring bland annat struktur för arbetet och uppföljning av insatsernas effekter. Nämndens mål kring det kommunala aktivitetsansvaret uppnås inte. Målstyrningen inom verksamhetsområdet har utvecklats. Brister föreligger rörande samverkan som försvårar en ändamålsenlig samverkan inom arbetsmarknadsområdet.

Av nämndens årsanalys för 2018 framgår att nämndsålet som har koppling till det kommunala aktivitetsansvaret inte kommer att uppnås. Nämnden skriver att verksamheten under 2018 fått mer personella resurser vilket medfört att förvaltningen nått fler ungdomar totalt sett och därmed även nått fler ungdomar som saknar sysselsättning. Under 2018 har en organisationsförändring genomförts, bland annat för att utveckla arbetssätten inom det kommunala aktivitetsansvaret. En modell för målgruppsanalys är under utveckling och kommer vara klar under första delen av 2019. Syftet är att utveckla styrnings- och flödesmodell samt systematik för mål- och resultatstyrning för det kommunala aktivitetsansvaret.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen uppger att det är svårt att definiera vilka som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret, även Skolverket har svårt att definiera denna grupp. Det finns många som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret men som inte behöver åtgärder. Verksamheten har blivit mer prioriterad under 2018 vilket även gett resultat. Förvaltningen arbetar med att fortsätta utveckla verksamheten.

Sammanfattningsvis bedöms gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret inte bedrivas på ett helt ändamålsenligt sätt.

Ekonomi

Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att nämnden har bedrivit verksamheten inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Följande resultat samt avvikelse i förhållande till budget redovisas för nämnden 2018:

Tabell 1 – resultaträkning, mkr

	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse
Intäkter	349	375	25
Totala intäkter	349	375	25
Personalkostnader	-806	-858	-51
Övriga kostnader	-1 189	-1 103	86
Avskrivningar	-9	-7	1
Totala kostnader	-2 004	-1 968	36
Nettokostnad	-1 655	-1 593	62
Kommunbidrag	1 655	1 655	0
Övriga finansiella intäkter			
Övriga finansiella kostnader	-1	-1	
KB & finansiella poster	1 655	1 655	0
Resultat efter KB & fin poster	0	61	61
Resultat	0	61	61

Källa: Qlikview

Nämnden redovisar ett överskott på 61 mkr för 2018.

Intäkterna visar en positiv avvikelse, vilket är en nettoeffekt av interna bidrag och statsbidrag.

Den totala personalkostnaden visar en avvikelse med -51 mkr. Detta beror på beslutet om att inte upphandla reguljär sfi-utbildning. Det finns dessutom ett omställningsbehov av personal inom förvaltningen.

Övriga kostnader har en avvikelse på +86 mkr jämfört med budget. Den positiva avvikelsen beror på återkraven, avsatta bidragsbelopp avseende lärlingsutbildning samt återförda avsättningar. Dessutom minskar övriga kostnader till följd av beslutet att inte upphandla reguljär sfi.

Avskrivningar visar en avvikelse med +1 mkr. Detta beror på att investeringar har senarelagts samt inte genomförts i planerad omfattning.

Av nämndens årsanalys framgår att avsättningar i 2017 års bokslut motsvarande 6,5 mkr har återförts i 2018 års resultat. Det bör noteras att bland dessa fanns en avsättning motsvarande 5 mkr som revisionskontoret bedömde som

felaktig i bokslutet 2017. Konsekvensen av detta var att resultatet 2017 var 5 mkr för lågt. Detta fel har under 2018 rättats via resultaträkningen och har således påverkat 2018 års resultat med +5 mkr.

Nämnden har följt upp ekonomin i samband med utfallsprognos 1 och delårsrapporter. Rapportering bedöms ge en rättvisande bild och tillförlitlig information av dess ekonomi. Av nedanstående sammanställning framgår nämndens prognostiserade utfall.

Tabell 2 – prognosjämförelse, Mkr

	Prognos mars	Prognos april	Prognos augusti	Prognos oktober	Utfall 2018
Totala intäkter	351	336	346	349	375
Totala personalkostnader	-808	-840	-842	-844	-858
Totala övriga kostnader	-1 190	-1 149	-1 136	-1 115	-1 103
Kommunbidrag	1 647	1 653	1 653	1 655	1 655
Finansiella intäkter					
Finansiella kostnader	0	0	-1	-1	-1
Resultat	0	0	20	45	61

Källa: Qlikview

Räkenskaper

Under denna rubrik görs bedömning av om nämndens räkenskaper är rättvisande och upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Balans- och resultaträkning ska ge en rättvisande bild av nämndens resultat och förmögenhetsställning.

Nämndens balans- och resultaträkning har granskats och bedömts. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Bilaga 1 - Övergripande revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar. De övergripande revisionskriterierna för 2018 års granskning av nämndernas verksamhet, ekonomi, interna kontroll samt räkenskaper anges nedan. Om granskningen visar att de övergripande- och nämndsspecifika revisionskriterierna inom respektive område följs, bedöms nämndernas verksamhet, ekonomi, interna kontroll samt räkenskaper som ändamålsenlig/tillfredsställande/tillräcklig/rättvisande. Påvisar granskningen väsentliga avvikelser mot revisionskriterierna så bedöms ovanstående områden som inte helt, alternativt inte, ändamålsenlig/tillfredsställande/tillräcklig/rättvisande.

Kommunallag (2017:725)

Kommunallagen är den grundläggande lagen som styr kommunernas verksamhet. Kommunallagen är indelad i tretton kapitel som reglerar bl.a. medlemskap, kommunala självstyrelsen, kommunala kompetensen, kommunala organen, förtroendevaldas rättigheter och skyldigheter, bestämmelser om styrelsen och övriga nämnder, medbestämmandeformer, ekonomisk förvaltning, revision och laglighetsprövning. I 12 kap. 1 § anges att revisorernas uppgifter är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I 6 kap. 6 § anges att nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.

Budget 2018 (kf, 23/11 – 2017)

Malmö stads budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktige anger kommunfullmäktigemål och uppdrag 2018 som ska omsättas i praktisk handling av nämnder och bolagsstyrelser. I budget 2018 anges att:

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges mål och ska utifrån kommunfullmäktigemålen besluta om egna mål där det tydligt ska framgå hur målen förväntas bidra till respektive kommunfullmäktigemål. Det ska också tydligt framgå hur målen ska uppnås samt hur dessa ska följas upp. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan med andra nämnder, bolag eller externa aktörer ska bedrivas för att uppnå målen.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera vad som åstadkommits, och varför, i förhållande till målen. Analysen ska svara på följande tre frågor: Hur gick det? Varför blev det så? Hur påverkar utfallet verksamhetens fortsatta arbete?

Nämnderna rapporterar måluppföljning och analys till kommunstyrelsen. Redovisningen ska bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar vad nämnden/bolaget har uppnått i förhållande till uppsatta mål. Detta innebär att nämnder och bolagsstyrelser både ska göra en bedömning av måluppfyllelsen och redovisa ett tydligt resonemang som visar vad bedömningen grundar sig på. Vid årets slut ska måluppfyllelsen även analyseras utifrån vad det innebär för uppfyllelsen av kommunfullmäktigemålen.

Inom de olika målområdena finns ett antal uppdrag. Dessa ska, om inte annat anges, genomföras så fort som möjligt under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsanalys i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen.

Riktlinjer för ekonomistyrning (kf, 23/11-2016)

Riktlinjerna för ekonomistyrning reglerar kommunfullmäktiges ekonomiska styrning av nämnderna och syftar till att tillsammans med kommunfullmäktigemålen och de finansiella målen uppnå en hållbar ekonomi. I riktlinjerna för ekonomistyrning anges att:

Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten är bindande både vad avser ekonomiska ramar och mål för verksamheten. Verksamheten skall bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta medför att de i budgeten angivna målen inte helt kan uppnås. Nämnderna får således inte överskrida vare sig kommunbidrag eller investeringsram. Nämnd skall utifrån kommunfullmäktiges budget upprätta en budget för nämndens verksamheter. Budgeten ska innehålla nämndsmål, plan för verksamheten och redovisning av hur tilldelade ekonomiska ramar ska användas. Nämnd skall också för egen del regelbundet följa utvecklingen för nämndens verksamheter och vidta korrigerande åtgärder efter behov. Nämnd skall sammanställa och avsluta årets räkenskaper i ett bokslut och upprätta en årsanalys.

Nämnd skall rapportera till kommunstyrelsen om måluppfyllelse och utveckling av verksamhet och ekonomi under året i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Nämnd har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. Det åligger kommunstyrelsen att sammanställa och avsluta räkenskaperna i ett kommundotalt bokslut och upprätta kommunens årsredovisning.

Reglemente för intern kontroll (kf, 20/12 – 2016)

Reglementet omfattar de kommunala nämnderna och styrelser i de helägda bolagen. Syftet med reglementet är att tydliggöra ansvaret för intern kontroll. I reglementet anges att:

Styrelsen och nämndernas interna kontroll ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet genom styrning och kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet. Styrelsens

och nämndernas interna kontroll ska medföra att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig samt att lagar, förordningar och styrdokument följs.

Nämnder har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig inom dess ansvarsområden och ska se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll. Nämnderna ska årligen besluta om internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Nämndernas och styrelsens interna kontroll ska medföra att risker upptäcks och bedöms samt förebygger fel. En årlig uppföljning av arbetet med intern kontroll ska rapporteras till kommunstyrelsen. Nämnderna ska följa kommungemensamma anvisningar från kommunstyrelsen och dess förvaltning. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och bolagsstyrelsernas rapportering utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och vid behov initiera förbättringar.

Lag (1997:614) om kommunal redovisning

Lagen om kommunal redovisning reglerar redovisningen inom kommuner, landsting och kommunalförbund.

Rådet för kommunal redovisning (RKR)

RKR är ett normgivande organ som utvecklar god redovisningssed i enlighet med lagen om kommunal redovisning. RKR har per 20xx utarbetat 23 rekommendationer för redovisningsfrågor som är av principiell betydelse eller av större vikt och tolkar vad som är god redovisningssed för kommuner, landsting och kommunalförbund.

Kommuncentrala styrdokument

De kommuncentrala styrdokumenterna som är beslutade av kommunfullmäktige och gäller samtliga nämnder i kommunen, finns samlade på Malmö stads intranät;

<https://komin.malmo.se/Var-kommun/Mal--styrning/Kommuncentrala-styrdokument.html>

Bilaga 2 - Fördjupade granskningar

Malmö stads förebyggande arbete mot våldsbejakande miljöer

KPMG har på uppdrag av revisorskollegiet granskat Malmö stads förebyggande arbete mot våldsbejakande miljöer. Syftet med granskningen var att bedöma om Malmö stad säkerställer att det finns ett ändamålsenligt arbete med att förebygga och motverka våldsbejakande miljöer. Granskningen har avsett kommunstyrelsen, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och fritidsnämnden.

Utifrån genomförd granskning var bedömningen att det i huvudsak finns ett ändamålsenligt strategiskt arbete med att förebygga och motverka våldsbejakande miljöer, dock visade granskningen på följande förbättringsområden:

- Roll- och ansvarsfördelningen kan tydliggöras vad gäller styrning och ledning samt säkerställande av efterlevnad av upprättad riktlinje.
- Det föreligger ett behov av förtydligande kring vilka strategiska frågor som ska drivas och följas upp av kommunstyrelsen och vilka frågor som ingår i respektive nämnds strategiska arbete med förebyggande arbete avseende våldsbejakande miljöer.
- Införandet av evidensbaserade metoder för insatser och uppföljning utgör ett viktigt utvecklingsområde.
- Den samordning och samverkan som bedrivs behöver formaliseras i syfte att skapa en tydlig organisation och samverkan som är kopplad till funktion snarare än person.

Bland annat rekommenderades kommunstyrelsen och övriga granskade nämnder att säkerställa att:

- arbetet med att utveckla evidensbaserade insatser och metoder fortgår och att Communitys That Care som styrmodell framöver följs upp och utvärderas.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig över rapporten. Av nämndens yttrande framgår att gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen medverkar i CTC i de delar som är kopplat till den reguljära verksamheten vid de kommunala gymnasieskolorna. Nämnden prioriterar frågan genom att följa upp insatser som korrelerar till syftet med CTC i det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet och utformade rutiner vid våldsbejakande extremism. Sammanfattningsvis anser nämnden att det är angeläget att medverka i mer systematisk uppföljning och utvärdering av CTC-modellen i sin helhet.

Arbetsmarknadsinsatser

PwC granskade på uppdrag av revisorskollegiet arbetsmarknadsinsatser under hösten 2018. Granskningen avgränsades till kommunstyrelsen, arbetsmarknads- och socialnämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömdes inte ha en helt ändamålsenlig styrning och ledning, samverkan och uppföljning av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Bedömningen gjordes mot bakgrund av att de brister som i tidigare granskning identifierats rörande det kommunala aktivitetsansvaret kvarstod. Styrningen och uppföljningen av det kommunala aktivitetsansvaret var otillräcklig, och nämnden uppvisade bristande måluppfyllelse inom området.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig över rapporten. Av nämndens yttrande framgår att gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har vidtagit åtgärder för att vidareutveckla arbetet relaterat till vad som beskrivs i granskningsrapporten. Ett arbete som syftar till att förbättra styrning och uppföljning av KAA har påbörjats och fortsätter under 2019. Utöver detta har insatser för att tydliggöra både extern och intern samverkan inletts.

Bilaga 3 – Uppföljning tidigare granskningar

Upphandlingar

På uppdrag av revisorskollegiet har revisionskontoret under hösten år 2017 genomfört granskning av upphandlingar. Granskningen har avsett grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Utifrån genomförd granskning är bedömningen att de båda nämnderna inte har säkerställt att samtliga direktupphandlingar genomförs enligt lagar, riktlinjer och med en tillräcklig intern kontroll. När det gäller efterlevnad av ramavtal har det i granskningen noterats att i de fall det funnits giltiga ramavtal för leverantörerna har dessa efterlevts.

Granskningen har vidare visat att både gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och grundskoleförvaltningen har rutiner för direktupphandling. Dessa bedöms inte ha fått fullt genomslag i hela organisationen ännu. Området inköp och upphandling är i fokus och det pågår flera aktiviteter på båda förvaltningarna som ska säkerställa en bättre efterlevnad av lagar, rutiner och riktlinjer. Av rapporten framgår dock att nämnderna bör stärka den interna kontrollen avseende direktupphandling samt säkerställa att det finns en ändamålsenlig uppföljningsstruktur.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har inkommit med yttrande under 2018. Av yttrandet framgår följande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har inget att invända mot revisionens slutsatser och kommer att vidta följande åtgärder för att säkerställa direktupphandlingar genomförs enligt lagar, riktlinjer och med tillräcklig intern kontroll:

- En tjänst som inköpssamordnare kommer att inrättas, med ansvar för förvaltningens samtliga direktupphandlingar.
- I förslag till internkontrollplan 2018 finns granskningen Överskridande av gränsvärde för direktupphandling. Syftet med granskningen är att undersöka om förvaltningens rutiner följs.

Bilaga 4 – Nyckeltal

Personalstatistik

Tabell 3.1: Personalstatistik

	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal anställda omräknade till heltid	1 578	1 622
Kvinnor, andel i %	63,5	65
Personal med utländsk bakgrund, andel i %	25	26
Total sjukfrånvaro i %	4,1	4,3
Personalomsättning i %	10,5	12,3

Källa: Stadskontoret

Antal elever

Tabell 3.2: Antal elever. Genomsnitt under respektive år.

	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal Malmöelever i Malmös kommunala gymnasier	5 500	5 300	5 131	5 008	4 898
Antal Malmöelever i friskola	3 670	3 680	3 764	3 916	4 093
Antal Malmöelever i annan kommun	400	465	486	529	590
Antal elever från annan kommun i Malmö stads kommunala gymnasier	1 278	1 335	1 370	1 333	1 337

Källa: Verksamhetsmätten.

Fördelning elever

Tabell 3.3: Fördelning av elever i egen regi

	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal elever i nationellt högskoleförberedande program	3 560	3 627	3 669	3 725	3 753
Antal elever i nationellt yrkesförberedande program	1 033	975	953	948	963
Antal elever i introduktionsprogram	1 877	1 750	1 613	1 414	1 253
Antal elever i annan utbildning (IB)	308	283	266	254	266

Källa: Verksamhetsmätten. Viktigt att notera är att år 2014 är det första hela året med program endast enligt GY 11.

Kommunala aktivitetsansvaret

Tabell 3.4: Antal elever inom det kommunala aktivitetsansvaret, 16-19 år.

	2014	2015	2016	2017	2018
Budget	800	800	900	1 000	1 050
Utfall	1 200	1 100	1 323	1 300	1 260

Källa: Verksamhetsmåtten. Genomsnitt under året. (Kommunalt aktivitetsansvar fr.o.m. 1 jan 2015, tidigare kommunalt informationsansvar.)

Vuxenutbildning

Tabell 3.5: Vuxenutbildning - Volymmått. Enheter.

	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal elever	7 475	7 310	8 622	8 565
Nettokostn (kr) per elev i Komvux	43 487	47 004	42 295	45 841
Nettokostn (kr) per elev i Särvox	182 680	190 110	189 286	186 287

Källa: Verksamhetsmåtten.

Gymnasiesärskola

Tabell 3.6: Gymnasiesärskola - Volymmått. Enheter.

	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Antal elever i Gymnasiesärskolan	236	232	218	208	190
Bruttokostn (kr/elev) i Gymnasiesärskolan	360 812	377 570	404 455	458 839	493 870

Källa: Verksamhetsmåtten.